

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

**Sledování nákladů a zdrojů financování ve vybraném
školském zařízení**

Bc. Hana Řehulková

© 2015 ČZU v Praze

1 Souhrn

Tato diplomová práce je zaměřena na sledování nákladů a zdrojů financování vybrané příspěvkové organizace. Sledované období se týká let 2010 až 2014. Hospodaření je analyzováno a dle výsledků jsou navržena opatření ke zlepšení finanční situace školy.

Práce je rozdělena do dvou částí, na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část popisuje veřejnou správu, financování škol a školských zařízení. Dále popisuje finanční analýzy, které se dají použít u příspěvkové organizace. Poznatky z teoretické části práce jsou aplikovány na konkrétní organizaci Slovanské gymnázium v Olomouci. Praktická část popisuje školu, její činnosti a způsoby financování. Následují analýzy aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Pro přehlednost jsou údaje přepracovány do tabulek. Tyto tabulky jsou pak doplněny jednotlivými grafy. Na základě poznatků jsou formulována doporučení na zlepšení finanční situace školy.

Klíčová slova: přímé náklady, nepřímé náklady, výnosy hlavní činnosti, neziskový sektor, příspěvková organizace, financování, rozpočet, dotace, finanční analýza.

2 Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je analyzovat hospodaření konkrétní příspěvkové organizace pomocí ukazatelů finanční analýzy. Vzhledem k tomu, že se jedná o příspěvkovou organizaci, nebudou uvedeny všechny ukazatele finanční analýzy. Některé ukazatele se k této skutečnosti nemohou použít, nejsou podstatné či nemají žádnou vypovídající hodnotu.

Teoretická část práce vychází z poznatků získaných studiem odborné literatury, právních norem a internetových zdrojů.

Metodou analýzy činnosti konkrétní příspěvkové organizace jsou finanční analýzy některých ukazatelů, které mohou zjistit finanční zdraví příspěvkové organizace. K analýzám jsou použity podklady účetní závěrky, především rozvahy, výkazy zisku a ztrát a dalších sestav z účetnictví sledované organizace za období 2010 - 2014. Z metod a finančních analýz je použita horizontální a vertikální analýza. Dále je použita analýza likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti a autarkie. Finanční analýza je rozbor dat z účetních výkazů, který podává informace o stavu a vývoji jednotlivých druhů majetku. V některých případech jsou tyto informace doplněny o interní informace.

Na základě analýz v praktické části práce formulují návrhy, které se týkají možnosti získání finančních prostředků.

3 Výsledky

Příspěvkové organizace se musí v oblasti financování řídit mnoha předpisy, tudíž je hospodaření s finančními prostředky velmi komplikované. Škola je svazována předpisy a pokyny zřizovatele.

Pro zpracování jsem použila účetní výkazy školy - rozvahu a výkaz zisku a ztrát. Dále jsem použila rozbory hospodaření, sestavy nákladů a výnosů a další interní informace.

Pro zjištění finančního zdraví byly použity některé finanční ukazatele, protože ne všechny ukazatele jsou vhodné pro příspěvkovou organizaci.

Největší podíl na financování školy činily dotace. Dotace musí být ke konci kalendářního roku vyúčtovány. Dalším zdrojem financování byly výnosy z vlastní činnosti a výnosy z doplňkové činnosti. Hlavní činnost je dlouhodobě ztrátová, pouze v roce 2014 byla hlavní činnost zisková. Zisk vznikl převodem finančních prostředků z investičního fondu do provozu.

Nejvyšší podíl na dotacích činí dotace na pokrytí přímých nákladů na vzdělávání z MŠMT pod UZ 33353. Tyto dotace se odvíjí od výkonů, což jsou počty žáků ve výchovně vzdělávacím procesu a počtu stravovaných žáků. Meziroční výkyvy v počtech žáků jsou minimální.

Dotace na provoz poskytuje zřizovatel v nedostatečné výši. Škola využívá k financování hlavní činnosti také příjmy z vlastní činnosti. Dalším zdrojem financování jsou projekty z ESF. Poskytnutí těchto dotací je povinností zřizovatele. Tyto dotace se poskytují na základě výkonů v zahajovacích výkazech školy. Výši těchto dotací nemůže škola ovlivnit. Další částku, kterou nemůže škola ovlivnit, jsou finanční prostředky získané z rozvojových programů. Tyto rozvojové programy vyhláší MŠMT a v mnoha

případech nahrazují normativní financování.

Vzhledem k tomu, že škola nehospodáří pouze se základními zdroji, rozpočet školy se doplňuje o příjmy z prodeje vlastních služeb, dary a tržbami z doplňkové činnosti.

Doplňková činnost je zisková. Kladným hospodářským výsledkem pokrývá ztrátu z činnosti hlavní. Zlepšený hospodářský výsledek škola navrhuje k rozdělení do fondu odměn a fondu rezervního. Po schválení hospodářského výsledku zřizovatelem škola provede dotaci fondů.

Je nutné působit v oblastech, které nejsou svázány nejen zákony, ale i předpisy zřizovatele. To znamená vyhledávání dalších a nových zdrojů, např. fundraisongu. Dále to může být zviditelnění vlastní činnosti. Mezi další opatření, které vedou k získání finančních prostředků, patří spolupráce s rodiči žáků a podnikatelskými subjekty.

Seznam použité literatury

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER. *Manažerské účetnictví: nástroje a metody*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s. ISBN 978-80-7357-712-4.

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER. *Nákladové a manažerské účetnictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 430 s. ISBN 978-80-7357-299-0.

HALÁSKOVÁ, Martina. *Veřejná ekonomika*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-Technická univerzita, 2002, 218 s. ISBN 80-248-0024-1.

HOLMAN, Robert. *Základy ekonomie pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2000, xvi, 360 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-434-1.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2002, xii, 206 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-778-2.

KRÁL, Bohumil. *Manažerské účetnictví*. 2. rozš. vyd. Praha: Management Press, 2005, 475 s. Vzdělávání účetních v ČR. ISBN 80-7261-131-3.

NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví státní správy a samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2006, 231 s. ISBN 80-245-1068-5.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 261 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

POMAHAČ, Richard. *Základy teorie veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 267 s. ISBN 978-80-7380-330-8.

POPESKO, Boris. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 233 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-2974-9.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2001, 322 s. ISBN 80-7178-579-2.

PUCHINGER, Zdeněk. *Financování školy: vybrané kapitoly pro regionální školy : studijní text pro distanční studium*. 2., upr. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, 72 s. ISBN 978-80-244-2591-7.

SEVEROVÁ, Lucie. *Znalostní ekonomika a vzdělávání v mezinárodním kontextu*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství, 2011, 224 s. ISBN 978-80-87168-16-5.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, 155 s. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.

VODÁKOVÁ, Jana. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.